

חיזוק המסוגלות בשפה העברית בחברה הערבית

אתגרים רוחביים וצעדים לפתרון:
חוק ההסדרים הקרוב

מאי 2025

המסוגלות בשפה העברית בחברה הערבית **נמוכה ופוחתת**

מסוגלות בשפה העברית היא **תנאי הכרחי** לשילוב בהשכלה על תיכונית ובתעסוקה איכותית

צמצום הפערים בשיעורי התעסוקה ובפריון העבודה בחברה הערבית הוא **יעד ממשלתי**

חיזוק המסוגלות בשפה העברית בחברה הערבית הוא יעד ממשלתי **לתעסוקה איכותית וצמיחה כלכלית**

מסוגלות בשפה העברית
בחברה הערבית
למה זה מעניין אותנו?

הצעות לפתרון

אתגרים רוחביים

הצעות לפתרון

אתגרים רוחביים

אתגרים רוחביים בלימודי העברית לדוברי ערבית בישראל

1

היעדר
מדיניות
לאומית

2

פערי
מומחיות
בתחום

3

חוסר סנכרון
בין מערכות
הלימוד

4

היעדר מדדי
מסוגלות
רציפים
ואובייקטיבים

היעדר מדיניות לאומית

יעדים לאומיים

יעדים
מערכתיים

יעדים
לשחקנים
בשטח

הנחייה
ומשאבים

הממשלה לא הגדירה את המסוגלות בעברית בחברה
הערבית כיעד לאומי

אין מדיניות רוחבית הרואה את רצף החיים של הפרט
ומייצרת יעדים המשכיים מלידה עד תעסוקה

אין בקרה על המסוגלות בעברית לאורך חייו של הפרט

קושי ביצירת שינוי והגברת המסוגלות בשפה

פערי מומחיות בתחום לימוד השפה השנייה

תחום אקדמי חסר עם כמות מומחים זעומה וחוסר ממשק עם הזירה הממשלתית

היעדר מנגנון עידוד ותמרוץ להתמקצעות בתחום ולהתעדכנות ביחס לחידושים בעולם

קושי בייבוא ידע מהעולם והטמעתו בישראל

פערים ביחס לידע ולשיטות הקיימים בעולם בכלל המערכות ללימודי העברית

מערכות ללימוד שפה שאינן מסונכרנות

הערכה ומדידה	הוראת שפה	הכשרת מורים	פיתוח פדגוגי	
				6-18 מערכת החינוך
				סטודנטים אקדמיה מה"ט
				מחפשי עבודה משרד העבודה

מערכות לימוד השפה השונות פועלות בנפרד

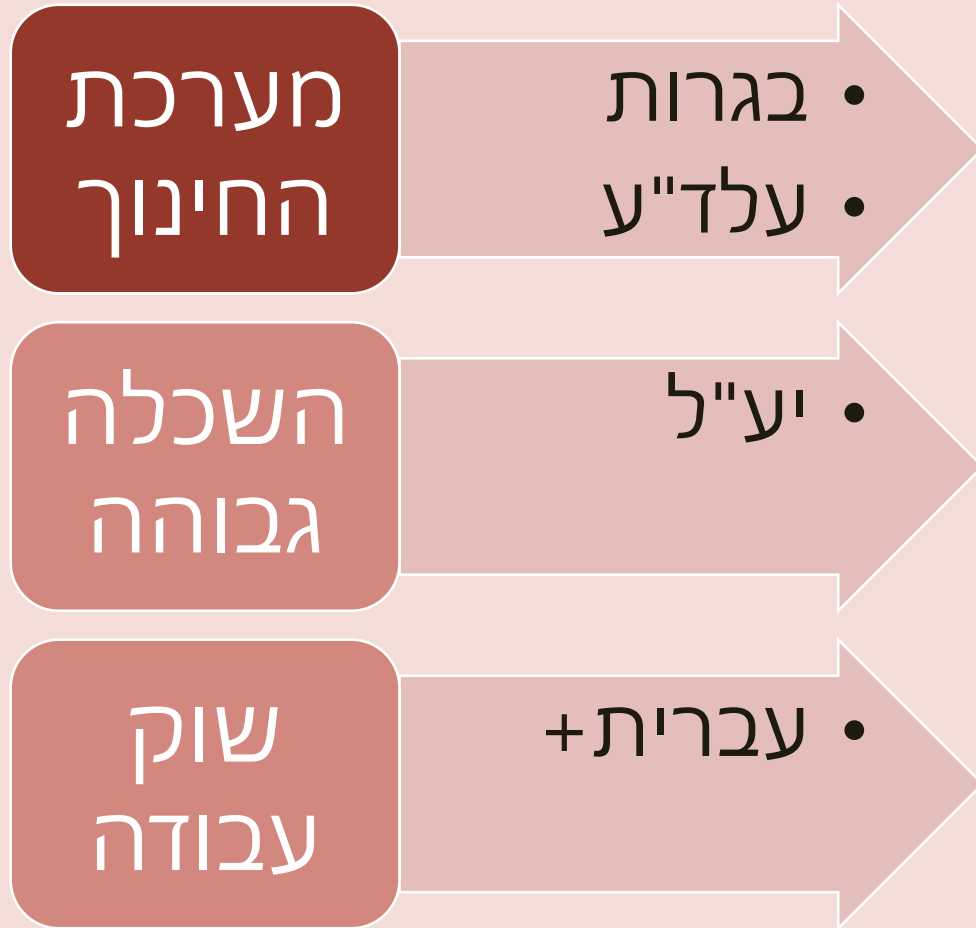
לא שואבות סטנדרט זו מזו (אין אפקט וושבאק) ולא מאפשרות רצף למידה

לימוד השפה בכל מערכת לא מסייע לשלב הבא בחיים ופוגע במוטיבציה של הפרט ללמוד

לימודי השפה לא מקדמים את השתלבותם של הבוגרים בהשכלה או בתעסוקה

היעדר מדדי מסוגלות רציפים ואובייקטיבים

ישנן תוכניות עבודה משמעותיות בשלושת הגופים העוסקים בהוראה והערכת רמת העברית בזיקה לתקן ה-CEFR

1

משרד החינוך

החלטת ממשלה 2618 מיום ה-29 בדצמבר 2024 שעניינה "קידום השפה העברית בקרב דוברי השפה הערבית כשפת אם".

2

מל"ג

החלטת מל"ג מיום ה-28 בספטמבר 2022 על מינוי ועדת מומחים ללימודי עברית לסטודנטים שעברית אינה שפת אימם

3

משרד העבודה

הוחלט לעדכן את עברית+

אולם, כדי להתמודד עם אתגרי הרוחב ולהטמיע את ה-CEFR בצורה מיטבית נדרש פתרון הוליסטי הנוגע בכלל המערכות ומייצר רצף למידה וסטנדרט אחיד

הצעות לפתרון

אתגרים רוחביים

פתרון הוליסטי להגברת המסוגלות בעברית בחברה הערבית

1
הצבת יעדים ממשלתיים לכלל המערכות על
רצף הלמידה

2
הסדרת מדידה אחידה ועקבית של היעדים

3
תמרוץ בגין עמידה ביעדים

1
מיצוב הסוגיה
כאינטרס
לאומי
וקביעת
יעדים

היעדר
מדיניות
לאומית

פתרון הוליסטי להגברת המסוגלות בעברית בחברה הערבית

1 פתיחת חוגים ומסלולים משולבים

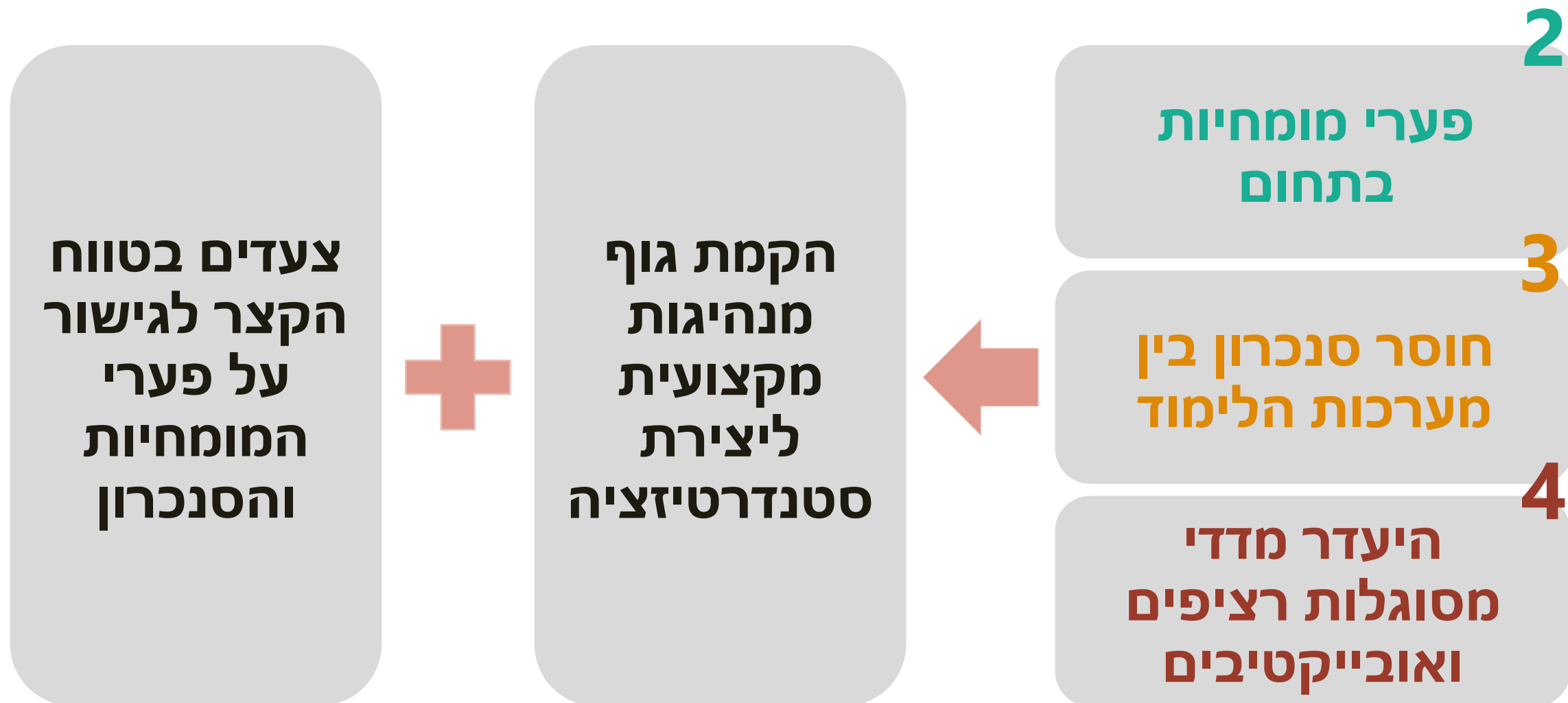
2 מענקי מחקר בתחום

3 ייבוא ידע ושיתוף פעולה עם מומחים מהעולם

פיתוח
מומחיות
אקדמית
ויישומית

2
פערי
מומחיות
בתחום

פתרון הוליסטי להגברת המסוגלות בעברית בחברה הערבית

פתרון הוליסטי להגברת המסוגלות בעברית בחברה הערבית

1

סטנדרטיזציה וסנכרון

קביעת תקן להוראת עברית בהתאם ל-CEFR

2

באמצעות ליווי של פיתוח תכנים ובקרת איכות

תוכניות לימוד, מבחנים, הכשרות מורים והשתלמויות

3

על בסיס מחקר יישומי מתעדכן ודינמי

חיבור לידע בינלאומי, התחדשות של תפיסות, כלים וטכנולוגיות

4

הרכב הכולל את כל השחקנים בתחום

מומחים מהזירה הלאומית והבינלאומית, נציגי ממשלה, שוק, מורים, חברה ערבית

הקמת גוף
מנהיגות
מקצועית
ליצירת
סטנדרטיזציה

פתרון הוליסטי להגברת המסוגלות בעברית בחברה הערבית

1 צוות יישום מקצועי שיסייע בהטמעה אחידה של תקן ה- CEFR
ילווה את עדכון הכשרות מורים, מבחנים ותוכניות לימוד

2 פיתוח של תכני מעטפת להגברת חשיפה בהתאם לתקן ה- CEFR
תכניות העשרה, תכנים טלוויזיוניים, אפליקציות

3 קמפיינים והגברת מוטיבציה בקרב תלמידים, הורים ומורים
הדגשת התועלות הכלכליות של מסוגלות בשפה וגיוס השטח למהלך

4 פיילוטאים אזוריים
יישום תוכניות חדשות בקנה מידה מצומצם להטמעה מהירה וניסוי בשטח

צעדים בטווח
הקצר לגישור
על פערי
המומחיות
והסנכרון

תודה